

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea I

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind asociațiile de elevi

Secțiunea a II-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, societatea civilă românească se confruntă cu o criză a implicării elevilor în activități civice, culturale, artistice, sportive etc organizate în cadrul unor organizații neguvernamentale. Foarte puțini elevi din învățământul preuniversitar sunt membri sau voluntari ai unor organizații neguvernamentale sau în cadrul unor proiecte destinate tinerilor și organizate de către aceștia. Conform unui sondaj CURS din 2014, peste 49% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 29 de ani sunt foarte puțini interesați de politică și de viața civică. Acest fapt este un efect al lipsei educației civice în școli și, implicit, a încurajării elevilor de a se implica în organizații neguvernamentale.

La nivel european, România ocupă un loc mic la numărul organizațiilor neguvernamentale de tineret, nereușind să contureze până în prezent un cadru legal favorabil dezvoltării voluntariatului și implicării elevilor în ONG-uri încă din ciclul gimnazial.

La nivel național avem doar două organizații ale căror membri fondatori sunt elevi, respectiv Asociația Elevilor din Constanța și Uniunea Liceenilor Maghiari. Ambele structuri neguvernamentale sunt conduse și administrate de elevi majori și cu capacitate de exercițiu deplină, iar elevii minori cu capacitate de exercițiu limitată fac parte doar din forurile de reprezentare ale asociației.

De asemenea, la nivel național, mai dispunem de asociații constituite în numele reprezentării și apărării intereselor elevilor din sistemul de învățământ preuniversitar dar care, de facto, nu sunt conduse și administrate de elevi cu capacitate de exercițiu deplină (Asociația Elevilor Mehedințeni, Asociații ale elevilor din clasele **I-IV** și Asociațiile de părinți).

Un statut special îl are Consiliul Național al Elevilor, structură de reprezentare a elevilor la nivel național, regional, județean și școlar, reglementată legal printr-un Ordin de ministru, fiind totodată neîncadrată în organigrama Ministerului Educației și Cercetării Științifice ca structură consultativă sau subordonată.

Lipsa unor structuri independente de reprezentare a tuturor elevilor, organizate sub formă de asociații sau fundații, a împiedicat accesul elevilor români în organizațiile reprezentative ale elevilor la nivel european și anume în cadrul Organising Bureau of European School Student Union (OBESSU). Elevii din România sunt reprezentanți la nivel european de Uniunea Liceenilor Maghiari. De asemenea elevii nu sunt reprezentanți nici în cadrul Consiliului Tineretului din România, organizație națională ce înglobează numai structuri de tineret cu statut de persoană juridică.

În strategia națională de tineret adoptată de Ministerul Tineretului și Sportului se face referire la asociațiile de elevi, dar nu există decât un număr foarte mic al acestora din cauza condițiilor greoaie de înființare și administrare.

De asemenea, subliniem problema finanțării activităților elevilor care nu sunt constituiți în asociații și fundații. Există sute de inițiative în fiecare an ale diverselor grupuri informale de elevi din școli și licee ce nu pot fi finanțate din fonduri publice sau private pe motivul lipsei unui statut juridic al acelor grupuri. Astfel elevilor le este îngreunată posibilitatea de a derula independent proiecte și activități civice, culturale, artistice etc. pe motivul lipsei de resurse financiare și materiale și a bazei legale de finanțare.

Observăm din mass-media că există foarte mulți elevi care obțin rezultate la concursuri internaționale, de exemplu NASA. Pentru a participa fizic la aceste concursuri au nevoie de sponsorizări. Este imposibil să dai o sumă de bani cu titlul de sponsorizare în mână unui elev. Din acest motiv, prin adoptarea propunerii legislative se pot crea asociații științifice de elevi care pot colecta sponsorizările.

Toate aceste realități complexe au diminuat numărul tinerilor care se asociază în diverse forme de organizare, precum și numărul de proiecte, activități și evenimente organizate exclusiv de către elevi. În paralel cu situația descrisă, s-au dezvoltat așa-numitele "asociații pentru elevi" care sunt conduse de facto de către persoane adulte care nu au tangențe reale cu sistemul de învățământ preuniversitar, nu cunosc adevăratele nevoi ale elevilor ci urmăresc doar accesarea unor proiecte cu finanțare externă a căror grup țintă sunt elevii, dezvoltate strict în scopul obținerii de foloase patrimoniale. În prezentul context există așadar o ficțiune de asumare a unei identități juridice și o nevoie de creare a unui cadru legal în care elevii să-și poată constitui și conduce, în mod independent și voluntar, organizații neguvernamentale în scop civic, cultural,

artistic, educațional, sportiv etc.

2. Schimbări preconizate

Prezenta lege specială asigură dreptul constituțional și internațional de liberă asociere, oferind un cadru legal de funcționare a formelor de asociere ale elevilor. Prezenta lege dă posibilitatea minorului cu capacitate de exercițiu limitată de a constitui și conduce o organizație neguvernamentală în scop civic, educațional, artistic, cultural sau sportiv, respectând totodată legislația civilă în materie.

Prin acordarea acestui cadru legal de asociere se încurajează asocierea elevilor în activitățile specifice domeniului lor de interes, creșterea gradului de responsabilitate socială a celor care-și vor asuma înființarea și conducerea de organizații neguvernamentale, asigurarea independenței față de factori guvernamentali și creșterea numărului de voluntari în rândul elevilor.

Prezenta propunere legislativă facilitează crearea unui cadru structurat de dezbateri, activități extrașcolare și de interes civic în rândurile elevilor, dezvoltându-le capabilitățile manageriale prin capacitatea gestionării propriei organizații cu statut juridic de asociație sau fundație. Prin acest fapt se creează o delimitare între activitățile extrașcolare impuse de cadrul formal de învățământ preuniversitar și propriile inițiative ale elevilor.

Prezenta propunere legislativă vine în sprijinul reglementării juridice a denumirii de "asociații ale elevilor" menționat în Strategia Națională pentru Tineret 2014-2020, strategie emisă de Ministerul Tineretului și Sportului. Prin aceasta, Ministerul Tineretului și Sportului și, implicit, Guvernul României, își manifestă interesul pentru susținerea activităților întreprinse de asociații ale elevilor care să fie abilitate special în a se constitui din beneficiarii direcți ai învățământului preuniversitar.

În final, se asigură dreptul constituțional la libertate de asociere.

3. Alte informații

Din OBESSU (Organising Bureau of European School Student Unions) fac parte 24 de organizații reprezentative ale elevilor la nivel național. România este reprezentată de către Uniunea Liceenilor Maghiari. Consiliul Național al Elevilor nu poate adera la OBESSU deoarece îi lipsește personalitatea juridică. Din acest motiv este necesar să adoptăm o soluție legislativă prin care să sprijinim înființarea unei organizații reprezentative ale elevilor la nivel național.

Secțiunea a III-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Propunerea legislativă nu are impact macro-economic.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Propunerea legislativă nu are impact asupra mediului de afaceri.

3. Impactul social

Impactul social este acela de încurajare a înființării de organizații neguvernamentale în rândul elevilor din învățământul preuniversitar și implicita creștere a formelor de asociere între tineri. Prin prezenta propunere legislativă se realizează o redefinire a imaginii societății civile românești, o consolidare a acesteia și o mai bună reprezentativitate a unei importante categorii socio-profesionale, elevii.

Datorită faptului că elevii se asociază, aceștia vor colabora și vor învăța ce înseamnă societatea, lucru care le va fi de folos când vor ieși din sistemul educațional.

Prin faptul că vor apărea mai multe organizații în societatea, se va întări societatea civilă.

4. Impactul asupra mediului

Propunerea legislativă nu are impact asupra mediului.

Secțiunea a IV-a

Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Propunerea legislativă acordă reduceri pentru constituirea de asociații de elevi însă prin efectul stimulat numărul de asociații astfel create este mai mare decât dublul asociațiilor care s-ar fi creat dacă nu exista legea. Din acest motiv, propunerea legislativă va duce la creșterea încasărilor din taxele de rezervare a denumirii, din taxele judiciare de timbru și din ulterioarele relații economice pe care le vor derula organizațiile nou create.

Secțiunea a V-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Proiectul legislativ nu necesită adoptarea de alte proiecte de acte normative.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Nu este cazul.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

4. Evaluarea conformității

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată de către Parlamentul României prin legea 18/1990. Art. 15 precizează că "Statele părți recunosc drepturile copilului la libertatea de asociere și la libertatea de întrunire pașnică."

Secțiunea a VI-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Organizații neguvernamentale consultate:

- Asociația Elevilor din Constanța
- Uniunea Liceenilor Maghiari
- Consiliul Tineretului din România

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Au fost consultate toate organizațiile neguvernamentale existente care ar beneficia din adoptarea prezentului proiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind consultarea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a VII-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Au fost organizate consultări cu organizațiile reprezentative ale elevilor precum și cu grupuri informale de elevi.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a VIII-a

Măsurile de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de lege, pe care îl supunem Parlamentului României spre adoptare.

ÎN NUMELE INIȚIATORILOR
Inițiatori,

Nikola Stojan

Dep. PSD

